NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2021/1176

zo 16. júla 2021,

ktorým sa menia prílohy III, V, VII a IX k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, pokiaľ ide o genotypizáciu pozitívnych prípadov TSE u kôz, stanovenie veku oviec a kôz, opatrenia uplatniteľné v stáde alebo čriede s atypickou klusavkou a podmienky dovozu produktov z hovädzieho dobytka, oviec a kôz

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001 z 22. mája 2001, ktorým sa stanovujú pravidlá prevencie, kontroly a eradikácie niektorých prenosných spongiformných encefalopatií ([1]), a najmä na jeho článok 23 prvý odsek a článok 23a úvodnú vetu a písmeno m),

keďže:

(1) V nariadení (ES) č. 999/2001 sa stanovujú pravidlá prevencie, kontroly a eradikácie prenosných spongiformných encefalopatií (ďalej len „TSE“) u zvierat. Členské štáty, tretie krajiny alebo ich regióny sa v závislosti od ich rizika spongiformnej encefalopatie hovädzieho dobytka (BSE) zaraďujú do kategórií so zanedbateľným rizikom BSE, s kontrolovaným rizikom BSE a neurčeným rizikom BSE.

(2) V prílohe III k nariadeniu (ES) č. 999/2001 sa stanovujú pravidlá týkajúce sa monitorovacieho systému na účely prevencie TSE vrátane monitorovania oviec a kôz. V kapitole A časti II bode 8 prílohy III k nariadeniu (ES) č. 999/2001 sa stanovuje povinná genotypizácia pozitívnych prípadov TSE u oviec a povinnosť okamžite nahlásiť Komisii každý prípad TSE zistený u oviec s genotypom ARR/ARR. Ovce s genotypom ARR/ARR sa považujú za odolné voči klasickej klusavke, a preto každý prípad choroby u takýchto oviec predstavuje neočakávaný nález, ktorý si vyžaduje pozornosť. Z tohto dôvodu by sa mal okamžite oznámiť, aby mohol byť predmetom ďalšieho vyšetrenia.

(3) Nariadenie Komisie (ES) č. 999/2001 bolo zmenené nariadením Komisie (EÚ) 2020/772 ([2]) v súlade s odporúčaniami vedeckého stanoviska Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín (ďalej len „úrad EFSA“) z 5. júla 2017 týkajúcimi sa genetickej odolnosti kôz voči prenosným spongiformným encefalopatiám (TSE) ([3]) s cieľom zohľadniť, že aj kozy môžu byť geneticky odolné voči kmeňom klasickej klusavky, o ktorých sa vie, že sa prirodzene vyskytujú v populáciách kôz v EÚ, ak majú alely K222, D146 alebo S146. Nariadením (EÚ) 2020/772 sa zmenila príloha VII k nariadeniu (ES) č. 999/2001 tak, že sa zaviedli pravidlá, ktorými sa usmrcovanie a likvidácia kôz v stáde, v ktorom bol potvrdený prípad klasickej klusavky, obmedzujú len na tie kozy, ktoré sú na túto chorobu vnímavé. Zmeny prílohy VII k nariadeniu (ES) č. 999/2001 vykonané nariadením (EÚ) 2020/772 sa však nevzťahovali na genotypizáciu pozitívnych prípadov TSE u kôz. Kapitola A časť II bod 8 a kapitola B časť I oddiel A bod 8 prílohy III by sa preto mali zmeniť tak, aby sa zabezpečilo primerané monitorovanie a podávanie správ o genotype pozitívnych prípadov TSE u kôz.

(4) V nariadení (ES) č. 999/2001 sa takisto stanovujú pravidlá týkajúce sa špecifikovaného rizikového materiálu a okrem iného sa v ňom stanovuje, že špecifikovaný rizikový materiál sa má odstrániť a zlikvidovať v súlade s prílohou V k uvedenému nariadeniu a s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 ([4]). Konkrétnejšie sa

([1]) Ú. v. ES L 147, 31.5.2001, s. 1.

([2]) Nariadenie Komisie (EÚ) 2020/772 z 11. júna 2020, ktorým sa menia prílohy I, VII a VIII k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, pokiaľ ide o opatrenia na eradikáciu prenosnej spongiformnej encefalopatie kôz a ohrozených plemien (Ú. v. EÚ L 184, 12.6.2020, s. 43).

([3]) Vestník EFSA (*EFSA Journal*) (2017) 15(8):4962.

([4]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 z 21. októbra 2009, ktorým sa ustanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa vedľajších živočíšnych produktov a odvodených produktov neurčených na ľudskú spotrebu a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1774/2002 (nariadenie o vedľajších živočíšnych produktoch) (Ú. v. EÚ L 300, 14.11.2009, s. 1).

v bode 1 písm. b) prílohy V k nariadeniu (ES) č. 999/2001 vymedzuje špecifikovaný rizikový materiál v prípade oviec a kôz starších ako 12 mesiacov, ktorý sa má odstrániť a zlikvidovať v súlade s prílohou V k uvedenému nariadeniu a s nariadením (ES) č. 1069/2009.

(5) Vzhľadom na špecifickosť chovu oviec a kôz možno len zriedka určiť presný dátum ich narodenia, a preto sa takéto údaje neuvádzajú v registri v chove, ako sa vyžaduje v súlade s nariadením Rady (ES) č. 21/2004 ([5]). Preto sa pred zmenou prílohy V k nariadeniu (ES) č. 999/2001 nariadením Komisie (EÚ) 2018/969 ([6]) vyžadovalo odstránenie špecifikovaného rizikového materiálu v prípade oviec a kôz starších ako 12 mesiacov alebo oviec a kôz, ktoré majú trvalé rezáky prerezané cez ďasno.

(6) Nariadením (EÚ) 2018/969 sa zmenila príloha V k nariadeniu (ES) č. 999/2001 tak, že sa doplnila možnosť používať na identifikáciu oviec a kôz starších ako 12 mesiacov metódu schválenú príslušným orgánom členského štátu, v ktorom sa zabíjanie vykonáva. Táto možnosť bola doplnená v roku 2018, ale od uvedenej zmeny ju žiadny členský štát nevyužil. Táto možnosť sa okrem toho mala uplatňovať len v členských štátoch, a nemala byť rozšírená na tretie krajiny. V záujme právnej istoty a jasnosti je preto teraz vhodné ju vypustiť. Z bodu 1 písm. b) prílohy V k nariadeniu (ES) č. 999/2001 by sa preto mala vypustiť možnosť používať na identifikáciu oviec a kôz starších ako 12 mesiacov metódu schválenú príslušným orgánom členského štátu, v ktorom sa zabíjanie vykonáva.

(7) V prílohe VII k nariadeniu (ES) č. 999/2001 sa stanovujú opatrenia na kontrolu a eradikáciu TSE vrátane atypickej klusavky. Konkrétne sa v kapitole B uvedenej prílohy stanovujú opatrenia, ktoré sa majú uplatňovať po potvrdení prítomnosti TSE u hovädzieho dobytka, oviec a kôz. Nariadením Komisie (EÚ) č. 630/2013 ([7]) sa zmenila príloha VII k nariadeniu (ES) č. 999/2001 tak, že sa zrušili všetky obmedzujúce opatrenia týkajúce sa premiestňovania oviec a kôz pri potvrdenom prípade atypickej klusavky, ale zachoval sa zvýšený dohľad nad týmito stádami alebo čriedami počas dvoch rokov s cieľom získať viac vedeckých údajov o atypickej klusavke. Od prijatia nariadenia (EÚ) č. 630/2013 sa zhromaždilo značné množstvo údajov. Opatrenie stanovené v kapitole B bode 2.2.3 prílohy VII k nariadeniu (ES) č. 999/2001, ktoré nesúvisí s obavami týkajúcimi sa verejného zdravia, by sa preto teraz malo vypustiť.

(8) V kapitole C prílohy IX k nariadeniu (ES) č. 999/2001 sa stanovujú požiadavky na dovoz produktov z hovädzieho dobytka, oviec a kôz do Únie. Tieto požiadavky sa líšia v závislosti od štatútu BSE krajiny alebo regiónu pôvodu produktov, ako aj v závislosti od štatútu BSE krajiny alebo regiónu pôvodu zvierat, z ktorých boli produkty získané. Štatút krajín alebo regiónov podľa rizika BSE je stanovený v rozhodnutí Komisie 2007/453/ES ([8]), v ktorom uvádzajú zoznamy krajín alebo regiónov so zanedbateľným rizikom BSE a s kontrolovaným rizikom BSE a stanovuje sa v ňom, že všetky ostatné krajiny alebo regióny sa považujú za krajiny alebo regióny s neurčeným rizikom BSE.

(9) V kapitole C oddiele B písm. g) a h) prílohy IX k nariadeniu (ES) č. 999/2001 sú stanovené osobitné požiadavky pre prípad dovozu produktov z krajiny alebo regiónu so zanedbateľným rizikom BSE získaných zo zvierat pochádzajúcich z krajiny alebo regiónu s neurčeným rizikom BSE: v bode g) sa stanovuje, že zvieratá nesmeli byť kŕmené mäsovou a kostnou múčkou ani oškvarkami, a v bode h) sa stanovuje, že produkty museli byť vyrobené a muselo sa s nimi zaobchádzať spôsobom, ktorým sa zabezpečuje, aby neobsahovali nervové a lymfatické tkanivá obnažené počas vykosťovacieho procesu, ani nimi neboli kontaminované.

([5]) Nariadenie Rady (ES) č. 21/2004 zo 17. decembra 2003, ktorým sa ustanovuje systém na identifikáciu a registráciu oviec a kôz a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1782/2003 a smernice 92/102/EHS a 64/432/EHS (Ú. v. EÚ L 5, 9.1.2004, s. 8).

([6]) Nariadenie Komisie (EÚ) 2018/969 z 9. júla 2018, ktorým sa mení príloha V k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, pokiaľ ide o požiadavky na odstraňovanie špecifikovaného rizikového materiálu z malých prežúvavcov (Ú. v. EÚ L 174, 10.7.2018, s. 12).

([7]) Nariadenie Komisie (EÚ) č. 630/2013 z 28. júna 2013, ktorým sa menia a dopĺňajú prílohy k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, ktorým sa stanovujú pravidlá prevencie, kontroly a eradikácie niektorých prenosných spongiformných encefalopatií (Ú. v. EÚ L 179, 29.6.2013, s. 60).

([8]) Rozhodnutie Komisie (EÚ) 2007/453/ES z 29. júna 2007, ktorým sa stanovuje štatút členských štátov, tretích krajín alebo ich regiónov podľa rizika BSE (Ú. v. EÚ L 172, 30.6.2007, s. 84).

(10) Osobitné požiadavky stanovené v kapitole C oddiele B písm. g) a h) prílohy IX k nariadeniu (ES) č. 999/2001 sú v súlade s požiadavkami stanovenými v oddiele D bode 1 písm. a) a bode 1 písm. c) podbode ii) uvedenej kapitoly, ktoré sa týkajú priameho dovozu z krajiny alebo regiónu s neurčeným rizikom BSE do Únie. Uvedené osobitné požiadavky však v súčasnosti nie sú stanovené v kapitole C oddiele C prílohy IX k nariadeniu (ES) č. 999/2001, v ktorom sa stanovujú požiadavky na dovoz z krajiny alebo regiónu s kontrolovaným rizikom BSE. V dôsledku tohto neúmyselného opomenutia je preto v súčasnosti povolené dovážať do Únie z krajiny alebo regiónu s kontrolovaným rizikom BSE produkty získané zo zvierat pochádzajúcich z krajiny alebo regiónu s neurčeným rizikom BSE, ktoré nespĺňajú uvedené osobitné požiadavky. Osobitné požiadavky stanovené v kapitole C oddiele B písm. g) a h) prílohy IX k nariadeniu (ES) č. 999/2001 by sa preto mali vložiť do kapitoly C oddielu C uvedenej prílohy.

(11) Prílohy III, V, VII a IX k nariadeniu (ES) č. 999/2001 by sa preto mali zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

(12) Opatrenia stanovené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom Stáleho výboru pre rastliny, zvieratá, potraviny a krmivá,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Prílohy III, V, VII a IX k nariadeniu (ES) č. 999/2001 sa menia v súlade s prílohou k tomuto nariadeniu.

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 16. júla 2021

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN

PRÍLOHA

Prílohy III, V, VII a IX k nariadeniu (ES) č. 999/2001 sa menia takto:

1. Príloha III sa mení takto:

   a) V kapitole A časti II sa bod 8 nahrádza takto:

      „8. Genotypizácia

         8.1. Pri každom pozitívnom prípade TSE u oviec sa určí genotyp priónového proteínu pre kodóny 136, 154 a 171. Nájdené prípady TSE u oviec genotypov, ktoré zapíšu alanín (A) na obe alely na kodón 136, arginín (R) na obe alely na kodón 154 a arginín (R) na obe alely na kodón 171, sa musia okamžite hlásiť Komisii. Ak je pozitívnym prípadom TSE prípad atypickej klusavky, určí sa aj genotyp priónového proteínu pre kodón 141.

         8.2. Pri každom pozitívnom prípade TSE u kôz sa určí genotyp priónového proteínu pre kodóny 146 a 222. Nájdené prípady TSE u kôz genotypov, ktoré zapíšu serín (S) alebo kyselinu asparágovú (D) aspoň na jednu alelu na kodón 146 a/alebo lyzín (K) aspoň na jednu alelu na kodón 222, sa musia okamžite hlásiť Komisii.“

   b) V kapitole B časti I oddiele A sa bod 8 nahrádza takto:

      „8. Genotyp a podľa možností plemeno každej ovce a kozy, ktorá mala pozitívne výsledky testov TSE a z ktorej sa odobrali vzorky v súlade s kapitolou A časťou II bodom 8.“

2. V prílohe V sa bod 1 písm. b) nahrádza takto:

   „b) pokiaľ ide o ovce a kozy: lebka vrátane mozgu a očí a miecha zvierat, ktoré sú staršie ako 12 mesiacov alebo ktoré majú trvalé rezáky prerezané cez ďasno.“

3. V prílohe VII sa kapitola B mení takto:

   a) Bod 2.2.3 sa vypúšťa.

   b) V bode 3.5 sa podbod d) nahrádza takto:

      „d) počas obdobia dvoch rokov od dátumu ukončenia všetkých opatrení uvedených v bode 2.2.1, bode 2.2.2 písm. b) alebo bode 2.2.2 písm. c), ak sa v priebehu tohto dvojročného obdobia okrem atypickej klusavky nezistil žiadny prípad TSE.“

   c) Bod 4.6 sa nahrádza takto:

      „4.6. V hospodárstvach, ktoré postupovali podľa možnosti 3 uvedenej v bode 2.2.2 písm. d), sa počas obdobia dvoch rokov od zistenia posledného prípadu TSE iného ako atypickej klusavky naďalej uplatňujú obmedzenia stanovené v bodoch 4.1 až 4.5.“

4. V prílohe IX kapitole C oddiele C bode 1 sa dopĺňajú tieto podbody:

   „e) ak zvieratá, z ktorých boli získané produkty z hovädzieho dobytka, oviec a kôz, pochádzajú z krajiny alebo regiónu, ktoré boli v súlade s rozhodnutím 2007/453/ES klasifikované ako krajina alebo región s neurčeným rizikom BSE, zvieratá neboli kŕmené mäsovou a kostnou múčkou ani oškvarkami podľa vymedzenia v Zákonníku zdravia suchozemských zvierat OIE;

   f) ak zvieratá, z ktorých boli získané produkty z hovädzieho dobytka, oviec a kôz, pochádzajú z krajiny alebo regiónu, ktoré boli v súlade s rozhodnutím 2007/453/ES klasifikované ako krajina alebo región s neurčeným rizikom BSE, produkty boli vyrobené a zaobchádzalo sa s nimi spôsobom, ktorým sa zabezpečuje, aby neobsahovali nervové a lymfatické tkanivá obnažené počas vykosťovacieho procesu, ani nimi neboli kontaminované.“